

Porvoon kaupunki

Arviointikertomus 2025

Tarkastuslautakunta 12.5.2026

SISÄLLYSLUETTELO

1. PUHEENJOHTAJAN KATSAUS.....	3
2. TARKASTUSLAUTAKUNTA JA TILINTARKASTUS	4
2.1 TARKASTUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄT	4
2.2 TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA	4
2.3 ARVIOINNIN TIETOPERUSTA	7
2.4 TILINTARKASTUS	7
3. TARKASTUSLAUTAKUNNAN AIEMPIEN VUOSIEN SUOSITUSTEN SEURANTA.....	8
3.1 KAUPUNGINHALLITUKSEN VASTAUKSET ARVIOINTIKERTOMUKSEEN	8
4. YHTEENVETO ARVIOINTIKERTOMUKSEN 2025 JOHTOPÄÄTÖKSISTÄ JA SUOSITUKSISTA	9
5. STRATEGIAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI.....	12
5.1 KAUPUNKISTRATEGIA JA MITTARIT	12
5.2 ARVIO TOIMINNAN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISESTA.....	15
6. ARVIO TALOUDEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISESTA.....	24
6.1 TALOUDEN STRATEGIAMITTAREIDEN TOTEUTUMINEN	24
6.2 TALOUDEN TASAPAINON TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN.....	25
7. ARVIOINTIVUODEN PAINOPISTEALUEET	29
7.1 KAUPUNKIORGANISAATION JA HPK PALVELUT OY:N YHTEISTYÖ.....	29
7.2 TIETOSUOJAN VAIKUTUSTENARVIOINNIN (DPIA) TOTEUTTAMINEN JÄRJESTELMIEN KÄYTTÖÖNOTON YHTEYDESSÄ.....	29
7.3 RAKENTAMISEN OHJAUS, YHTEISTYÖ JA RAKENNUSVALVONNAN KEHITTÄMINEN	30
7.4 RAKENNUSVALVONNAN OHJEISTUKSEN SELKEYS JA ASIAKASVIESTINNÄN KEHITTÄMINEN	30
7.5 KAUPUNGIN YRITYSTOIMINNAN KEHITTÄMINEN.....	31
8. ALLEKIRJOITUKSET	33

Liite 1: Vuoden 2024 arvointikertomuksen suositusten seuranta

Erillisliite: Arvointikertomusten suositusten seuranta 2020–2023

1. PUHEENJOHTAJAN KATSAUS

Porvoon kaupungin toimintavuotta 2025 leimaa siirtymävaihe. Kyseessä on uuden tarkastuslautakunnan ensimmäinen toimintavuosi sekä samalla nykyisen kaupunkistrategian Unelmien Porvoo 2022–2025 viimeinen arviointivuosi.

Päättävän strategiakauden arviointi osoittaa, että tavoitteiden toteutumisen seurannassa on ollut haasteita erityisesti mittaritiedon saatavuuden ja todennettavuuden osalta. Osa toiminnallisista tavoitteista jäi tarkastuslautakunnan arvion mukaan todentamatta puutteellisten tietojen vuoksi. Tarkastuslautakunta pitää myönteisenä, että uusi strategia sisältää aiempaa selkeämmät ja mitattavammat tavoitteet.

Kaupungin taloudellinen tilanne on arviointivuonna ollut kokonaisuutena vakaa. Vuosikate on parantunut ja lainakanta on pysynyt hyvällä tasolla. Samanaikaisesti toimintaympäristö on muuttumassa: yhteisöverotulojen ennustetaan laskevan ja Porvoon palveluiden kustannustaso on vertailukuntia korkeampi. Suunnitellut sopeuttamistoimenpiteet ovat näissä olosuhteissa perusteltuja.

Tarkastuslautakunnan arviointityön painopisteinä vuonna 2025 ovat olleet kaupungin IT-toiminto ja tekoälyn hyödyntäminen, kaupunkiorganisaation ja HPK Palvelut Oy:n välinen yhteistyö, kaupungin yritystoiminnan kehittäminen sekä rakentamisen ohjaus ja siihen liittyvä yhteistyö. IT-toiminto on nostettu erilliseksi painopistealueeksi, koska digitalisaation eteneminen ja tekoälyn nopea käyttöönotto edellyttävät kaupungilta selkeitä pelisääntöjä ja riittävää osaamista, erityisesti tietosuojan ja tietoturvan osalta. Kaikkia painopistealueita yhdistää tarve selkeille toimintamalleille, sujuvalle yhteistyölle sekä ennakoivalle suunnittelulle.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että arviointikertomuksessa esitetyt havainnot ja suositukset käsitellään valtuustossa ja hyödynnetään toiminnan kehittämisessä.

Arviointikertomus on valmisteltu yhteistyössä ja käytettävissä olevan tiedon pohjalta. Kiitän lämpimästi lautakunnan jäseniä, viranhaltijoita sekä asiantuntijoita hyvästä yhteistyöstä kuluneen vuoden aikana.

Porvoossa 12.5.2026

Elin Andersson

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

2. TARKASTUSLAUTAKUNTA JA TILINTARKASTUS

2.1 TARKASTUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄT

Tarkastuslautakunnan on kuntalain 121 §:n mukaan valmisteltava valtuustossa päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kaupungissa ja kaupunkikonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkastuslautakunnan on huolehdittava kaupungin ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta sekä valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi. Lisäksi tarkastuslautakunta valmistelee kunnanhallitukselle esityksen tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Jos kaupungin taseessa on kattamatonta alijäämää, tarkastuslautakunnan on arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä. Lisäksi tarkastuslautakunta seuraa tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista. Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman sekä vuosittaisen arviointiohjelman ja antaa vuosittain valtuustolle arviointikertomuksen. Lautakunta voi antaa valtuustolle myös muitakin tarpeellisena pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

2.2 TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA

Tarkastuslautakunnan päätöksenteko on tapahtunut puheenjohtajan esityksestä, ja pöytäkirjanpitäjänä on toiminut Susanne Sallinen 16.10.2025 asti ja 20.11.2025 jälkeen JHT Anna-Paoliina Suhonen KPMG Oy Ab:stä. Kaupunginvaltuuston valitsevat tarkastuslautakunnan jäsenet ja heidän varajäsenensä on esitetty taulukossa 1.

Varsinainen jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Elin Andersson, puheenjohtaja	Maj-Louise Wilkman
Juha Kittilä, varapuheenjohtaja	Kari Jahnsson
Saara Kekki	Hanna Songpraguy
Leena Sorjonen	Satu Hoffström
Sebastian Ekblom	Peter Af Björkstén
Sharie Sveholm	Charlotta Fagerberg
Fredrik Böhme	Ilkka Luusua
Riikka Hopealinna	Satu Lindell
Kyösti Kallberg	Jari Heiskanen

Taulukko 1: Tarkastuslautakunnan kokoonpano

Tarkastuslautakunta kokoontui vuoden 2025 tilintarkastukseen ja arviointiin liittyen yksitoista kertaa. Lautakunta on kokouksissaan perehtynyt kaupungin toimintoihin, tavoitteisiin ja niiden toteutumiseen mm. kuulemalla viranhaltijoita. Taulukossa 2 on esitetty tarkastuslautakunnan kokousten ajankohtat ja asiasisällöt.

Kokouksen ajankohta	Kokouksen sisältö
27.8.2025	— Tilintarkastussuunnitelma 2025 — Arviointisuunnitelma vuosille 2025–2028 ja arviointiohjelma vuodelle 2025 — Tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajan tehtävät — Arvioinnin ja tarkastuksen talousarviototeuma — Tarkastuslautakunnan jäsenten koulutukset — Arviointityön tukeminen — Sidonnaisuusilmoitukset
18.9.2025	— Ajankohtaiskatsaus, budjetointi, kaupunginjohtaja Jani Pitkäniemi — Arviointityön tukeminen — Arviointisuunnitelma vuosille 2025–2028 ja arviointiohjelma vuodelle 2025 — Tarkastuslautakunnan jäsenten koulutukset — Sidonnaisuusilmoitukset
16.10.2025	— Arviointityön tukeminen — Kaupunginhallituksen lausunto vuoden 2024 arviointikertomukseen — Tarkastuslautakunnan jäsenten koulutukset — Arvioinnin ja tarkastuksen talousarvio 2026
20.11.2025	— TE-toiminnan siirtyminen, apulaiskaupunginjohtaja Fredrick von Schoultz — Talousarvio 2026, rahoitusjohtaja Henrik Rainio — Tilintarkastajan valinta optiokaudelle 1.6.2026-31.5.2028 — Arviointikertomus 2025 — Arviointityön tukeminen
18.12.2025	— HPK Palvelut Oy:n nykyhetki, käytännön haasteet ja tulevaisuuden suunnitelmat, HPK Palvelut Oy:n toimitusjohtaja Sami Puukari — Tekoälyn käyttö kaupungin toiminnassa, kehitysjohtaja Charlotta Grönqvist — Tilintarkastajan raportointi, JHT KHT tilintarkastaja Outi Koskinen — Sidonnaisuusilmoitukset — Kevään kokousaikataulut — Vuoden 2026 arviointisuunnitelman päivitys ja arviointisuunnitelman toteutus
15.1.2026	— Arviointityön tukeminen — Vuoden 2026 arviointisuunnitelma
12.2.2026	— Elinvoimalautakunnan yhteistyö muiden kaupungin toimialojen kanssa, elinkeinojohtaja Elina Duréault — Posintra Oy:n yhteistyö muiden kaupungin toimialojen kanssa, Posintra Oy:n toimitusjohtaja Fredrick Pressler — Business Porvoon yhteistyö muiden kaupungin toimialojen kanssa, apulaiskaupunginjohtaja Fredrik von Schoultz — Arviointikertomuksen 2025 laadinta

	— Arviointityön tukeminen, arviointityön asiantuntija Marianne Westerholm
19.3.2026	— Kaupungin alustava tilinpäätös 2025, rahoitusjohtaja Henrik Rainio — Arviointikertomuksen 2025 laadinta — Arviointityön tukeminen, arviointityön asiantuntija Marianne Westerholm
16.4.2026	— Kaupunkikehityksen toimiala, kaupunkikehitysjohtaja Dan Mollgren — Toimitilapalveluiden toimiala, toimitilajohtaja Mikko Silvast — Arviointikertomuksen 2025 laadinta — Arviointityön tukeminen, arviointityön asiantuntija Marianne Westerholm
5.5.2026	— Tilintarkastajan loppuraportti, tilintarkastaja JHT, KHT Outi Koskinen — Tilintarkastuskertomuksen luovuttaminen — Arviointikertomuksen viimeistely — Arviointityön tukeminen, arviointityön asiantuntija Marianne Westerholm

Taulukko 2: Tarkastuslautakunnan kokousten ajankohdat ja asiasisällöt

Tavoitteena on, että valtuustokauden aikana tehty arviointi kattaa olennaisimman kaupunkikonsernin toiminnan. Tarkastuslautakunnan vuoden 2025 arviointiohjelman painopistealueina ovat olleet kaupungin IT-toiminto ja tekoälyn hyödyntäminen, kaupunkiorganisaation ja HPK Palvelut Oy:n välinen yhteistyö, kaupungin yritystoiminnan kehittäminen, sekä rakentamisen ohjaus ja siihen liittyvä yhteistyö. Lautakunta on seurannut myös tilintarkastussuunnitelman toteutumista.

Tarkastuslautakunnalla ei ole ollut tarvetta arvioida kuntalain edellyttämää talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella eikä taloussuunnitelman riittävyyttä, koska kaupungin taaseessa ei ole kattamatonta alijäämää.

Vuoden 2025 arviointikertomus on viimeistely tarkastuslautakunnan kokouksessa 5.5.2026 ja hyväksytty tarkastuslautakunnan toimesta 12.5.2026.

Tarkastuslautakunta esittää valtuuston päätettäväksi, että kaupunginhallitus ja lautakunnat ottaisivat huomioon toiminnassaan arviointikertomuksessa esitetyt suositukset ja havainnot.

2.3 ARVIOINNIN TIETOPERUSTA

Tarkastuslautakunta perehtyy tarkastusaiheisiin kuulemalla viranhaltija- ja luottamushenkilöjohtoa, asiantuntijoita ja muita arviointikohteen vastuuhenkilöitä.

Arvioinnin tietoperustana ovat tarkastuslautakunnan kokouksissa saadut tiedot ja tehdyt havainnot, selvitykset sekä toimintakertomustiedot, kaupungin yksiköissä laaditut raportit ja muu niiden asiakirja-aineisto sekä kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan allekirjoittama vuoden 2025 tilinpäätös ja siihen kuuluva toimintakertomus. Lisäksi käytössä ovat tilintarkastajan raportit. Arvioinnissa korostuvat arviointivuoden painotukset sekä lautakunnassa käsitellyt asiat.

2.4 TILINTARKASTUS

Porvoon kaupungin vuoden 2025 tilintarkastajana on toiminut KPMG Oy Ab vastuullisena tilintarkastajana JHT, KHT Outi Koskinen.

Tilintarkastaja on raportoinut tarkastuslautakunnalle tarkastussuunnitelman toteutumisesta. Raportit on toimitettu myös kaupungin johdolle.

3. TARKASTUSLAUTAKUNNAN AIEMPIEN VUOSIEN SUOSITUSTEN SEURANTA

Tarkastuslautakunta antaa kultakin toimintavuodelta valtuustolle arviointikertomuksen, jossa esitetään tehdyn arvioinnin tulokset ja suositukset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Kaupunginhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta. Tarkastuslautakunta seuraa annettujen suositusten toimeenpanemista ja niiden huomioon ottamista kaupungin toiminnassa.

3.1 KAUPUNGINHALLITUKSEN VASTAUKSET ARVIOINTIKERTOMUKSEEN

Kaupunginhallitus on syksyllä 2025 toimittanut vastineensa tarkastuslautakunnan vuoden 2024 arviointikertomuksen havaintoihin ja suosituksiin.

Suosituksen toteutumisen tarkastelussa on otettava huomioon, että suositukset saattavat vaatia toteutuakseen vuotta pidemmän ajan. Suositusten toteutumisen arviointi perustuu kaupunginhallituksen antamaan lausuntoon. Lausunnossa ei ole määritetty tarkempia aikatauluja ja vastuutahoja.

Liitteessä 1 esitetään tarkastuslautakunnan vuoden 2024 suositukset, kaupunginhallituksen vastineet vuoden 2024 arviointikertomukseen sekä tarkastuslautakunnan arvio suositusten toimeenpanosta.

Tarkastuslautakunta arvioi, että sen vuoden 2024 suosituksia on huomioitu kaupungin toiminnassa ja että niiden toteuttamista on edistetty edellisvuodesta. Talouden tuottavuus- ja tasapaino-ohjelmaan 2024–2027, henkilöstöresurssien suunnitteluun ja Kokoniemen liikuntakeskuksen investointiin liittyvät suositukset ovat kuitenkin edelleen voimassa.

Tarkastuslautakunnan edelleen seurannassa olevat vuosien 2020–2023 arviointikertomusten suositukset on esitelty arviointikertomuksen erillisliitteenä.

4. YHTEENVETO ARVIOINTIKERTOMUKSEN 2025 JOHTOPÄÄTÖKSISTÄ JA SUOSITUKSISTA

Alla on koottu yhteen tarkastuslautakunnan vuoden 2025 arviointityön keskeiset johtopäätökset ja suositukset. Tarkemmat arviot strategian ja talouden tavoitteiden toteutumisesta sekä arviointivuoden painopistealueista on esitetty arviointikertomuksen luvuissa 5–7.

Tarkastuslautakunnan antamia suosituksia on tarkoitus käsitellä kaupunginvaltuustossa syksyn 2026 aikana sovittavalla aikataululla. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että arviointikertomuksessa esitettyjä havaintoja ja suosituksia käsitellään valtuustossa ja hyödynnetään toiminnan kehittämisessä.

STRATEGIAN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Tarkastuslautakunnan arvion mukaan kaupunkistrategian Unelmien Porvoo 2022–2025 toteutuminen oli vuonna 2025 osittain tavoitteiden mukaista. Strategian kymmenestä mittarista viisi toteutui. Neljä tavoitteista jäi saavuttamatta ja yksi ei ollut arvioitavissa.

Tarkastuslautakunnan arvion mukaan strategiasta johdetuista 21 toiminnan tavoitteesta toteutuneeksi voitiin vahvistaa viisi ja osittain toteutuneeksi kolme. Ei toteutuneita tavoitteita oli kaksi, ja ei arvioitavissa oleviksi katsottiin yksitoista tavoitetta. Liikelaitoksille ja kaupunkikonsernille asetetuista yhteensä 27 tavoitteesta toteutuneeksi voitiin vahvistaa kolmetoista, ja ei arvioitaviksi katsottiin viisi. Loput tavoitteista eivät toteutuneet.

Tarkastuslautakunta arvioi tavoitteiden toteutumista pääasiassa tilinpäätöstietojen perusteella. Arvioinnissa havaittiin, että tilinpäätöksessä ei useiden strategiasta johdettujen toiminnallisten tavoitteiden osalta esitetä selkeästi ja yksiselitteisesti tietoa tavoitteiden toteutumisesta. Tästä syystä tavoitteiden toteutumista ei ole kaikilta osin ollut mahdollista arvioida.

Arvioinnin perusteella kaupunkistrategia muodostaa lähtökohtaisesti johdonmukaisen kehityksen tavoitteiden asettamiselle. Strategian ohjausvaikutus kuitenkin heikkenee siltä osin kuin tavoitteiden toteutumista ei voida luotettavasti arvioida käytettävissä olevan raportointitiedon perusteella.

Tarkastuslautakunta pitää myönteisenä, että uusi kaupunkistrategia Muutosvoimainen ja myönteinen Porvoo 2026–2029 sisältää aiempaa selkeämmät ja mitattavammat tavoitteet.

Tarkastuslautakunta suosittelee edelleen, että kaupungissa kiinnitetään huomiota tavoitteiden ja osatavoitteiden asettamiseen. Asetettujen tavoitteiden tulisi olla mitattavissa, seurattavissa ja arvioitavissa sekä laadultaan sellaisia, joiden perusteella voidaan todeta toiminnan kautta saavutettua kehittymistä. Osatavoitteiden toteutumista kuvaavia mittareita tulee seurata lautakunnissa säännöllisesti vuoden aikana.

Lisäksi **tarkastuslautakunta suosittelee**, että tilinpäätöksessä esitetään läpinäkyvämmän, miten tavoitteet on saavutettu ja mikä yhteys tehdyillä toimenpiteillä on tavoitteiden saavuttamiseen.

TALouden TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Talouden tavoitteet toteutuivat vuonna 2025 kokonaisuutena hyvin. Tulorahoitus oli riittävä kattamaan poistot ja investoinnit, vuosikate oli hyvällä tasolla ja keskeiset talouden tasapaino ja vakavaraisuutta kuvaavat tunnusluvut olivat myönteisiä. Kaupungin lainakanta asukasta kohden laski edelleen.

Tarkastuslautakunta toteaa, että tulevien vuosien korkea investointitaso ja tuloskehityksen heikkeneminen kasvattavat kaupungin lainakantaa arviolta noin 50 miljoonasta eurosta (2025) noin 146 miljoonaan euroon vuoteen 2028 mennessä.

On kuitenkin huomioitava, että ylijäämäisestä tuloksesta huolimatta kaupungin kustannustaso sekä heikkenevät tulonäkymät muodostavat merkittävän riskin talouden kestäväälle tasapainolle. Talouden vakauttamisen tavoitteiden, toimenpiteiden ja talousvaikutusten kokonaisarviointi edellyttää myös jatkossa systemaattista ja läpinäkyvää seuranta.

ARVIOINTIVUODEN PAINOPISTEALUEET

Arviointivuoden painopistealueiden tarkastelussa tarkastuslautakunta on arvioinut kaupunkikonsernin toiminnan ja ohjauksen kannalta keskeisiä kokonaisuuksia ja tunnistanut niihin liittyviä kehittämistarpeita.

KAUPUNGIN JA HPK PALVELUT OY:N VÄLINEN YHTEISTYÖ

Tarkastuslautakunta suosittelee kaupungin useille toimialoille jakautuneiden tukitoimintojen läpikäyntiä ja niiden sisällön tarkoituksenmukaisuuden tarkistamista ja yhdenmukaistamista mahdollisten päällekkäisyyksien karsimiseksi kaupungin sisällä sekä kaupungin ja HPK:n välillä. Edelleen **tarkastuslautakunta suosittelee** näiden toimintojen yhdistämistä useita toimialoja palveleviksi toiminnallisiksi kokonaisuuksiksi tehokkuuden parantamiseksi.

Tarkastuslautakunta suosittelee Porvoon kaupungin ja hallintopalvelukeskuksen välisten tiedon kulkuun ja toimintaan liittyvien rajapintojen läpikäymistä molempien organisaatioiden yhteistyöllä. Tavoitteeksi tässä tulisi asettaa molempien osapuolten ymmärryksen paraneminen organisaatioiden nykyisistä rooleista sekä sujuvan yhteistoiminnan tiedollisten ja toiminnallisten edellytysten jäsentäminen ja ohjeistaminen.

TIETOSUOJAN VAIKUTUSTENARVIOINNIN (DPIA) TOTEUTTAMINEN JÄRJESTELMIEN KÄYTTÖÖNOTON YHTEYDESSÄ

Tarkastuslautakunta suosittelee, että mahdollinen DPIA-arvioinnin tarve tunnistetaan riittävän varhaisessa vaiheessa ja, että arviointimenettelyt toteutetaan ja päivitetään yhdenmukaisesti tarvittaessa koko kaupunkiorganisaatiossa.

RAKENTAMISEN OHJAUS, YHTEISTYÖ JA RAKENNUSVALVONNAN KEHITTÄMINEN

Tarkastuslautakunta suosittelee, että toimialat arvioivat tilatarpeitaan nykyistä pitkäjänteisemmin ja koordinoitummin ottaen huomioon kaupungin taloudellisen tilanteen.

Tarkastuslautakunta suosittelee, että yhteistyön rakenteita sekä tiedonkulkua selkeytetään. Lisäksi **tarkastuslautakunta suosittelee**, että toimitilat vahvistavat rooliaan ohjaavana ja koordinoivana tahona sekä tarjoavat nykyistä selkeämpää tukea kaupungin eri toimielimille, jotka toimivat hankkeiden tilaajina.

RAKENNUSVALVONNAN OHJEISTUKSEN SELKEYS JA ASIAKASVIESTINNÄN KEHITTÄMINEN

Tarkastuslautakunta suosittelee, että ohjeistusta selkeytetään ja että rakentajille varmistetaan riittävä ymmärrys hankekohtaisesti sovellettavista määräyksistä. Rakennusvalvonnan tarjoama drop-in-neuvonta on myönteinen kehitysskaskel, mutta **tarkastuslautakunta suosittelee**, että tiedonsaantipolkua kehitetään edelleen.

KAUPUNGIN YRITYSTOIMINNAN KEHITTÄMINEN

Tarkastuslautakunta suosittelee, että kaupunki ryhtyy vahvistamaan yritystoiminnan edellytyksiä ensisijaisesti infrastruktuuria ja tonttitarjontaa kehittämällä. Tämä tarkoittaa kunnallistekniikan ja katuverkon ennakoivaa rakentamista keskeisille yritysalueille sekä sähkön saatavuuden turvaamista yhteistyössä toimijoiden kanssa. Samalla tulee varmistaa riittävä tarjonta houkuttelevia, eri toimialoille soveltuvia tontteja erityisesti logistisesti ja teollisesti kilpailukykyisillä sijainneilla, jotta toiminnan aloittamisen läpimenoaika lyhenisi potentiaalisten yritysten kannalta riittävän lyhyeksi.

Tarkastuslautakunta suosittelee kaavoituksen nopeuttamista, jotta potentiaalisten uusien yritysten investointiprosessit nopeutuisivat. Kaupungin olisi tarpeen kehittää valmiita kaavaratkaisuja sekä mahdollistaa nopeutetut menettelyt strategisesti tärkeille hankkeille.

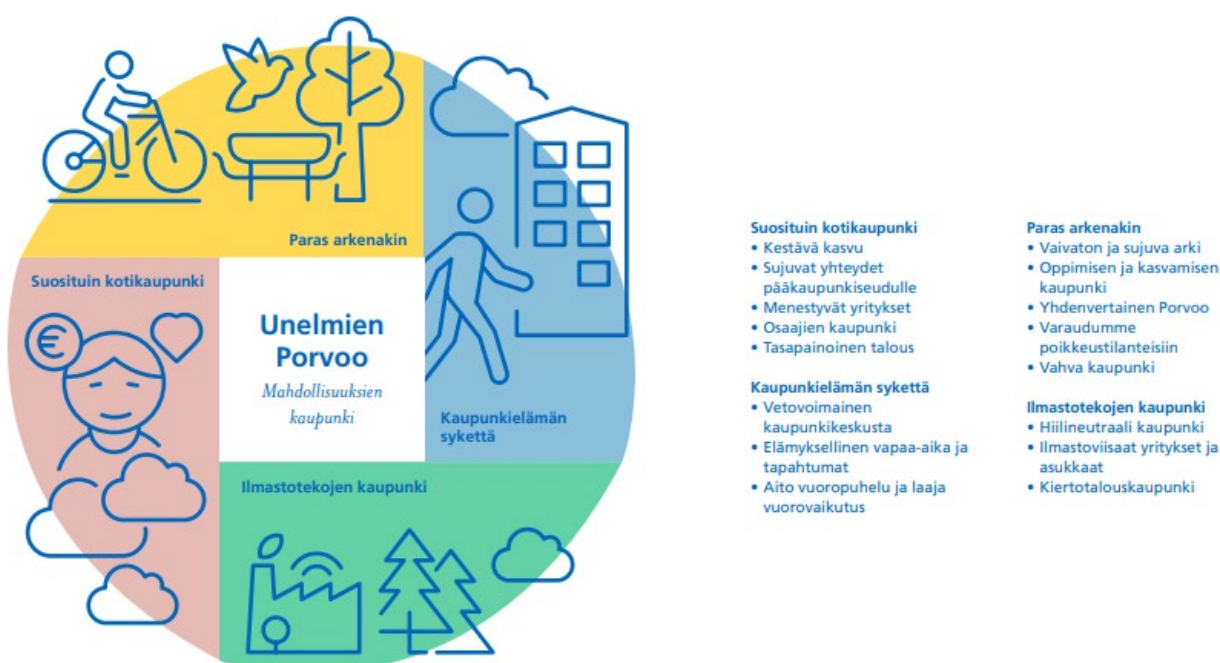
Tarkastuslautakunta suosittelee, että kaupunki selkeyttää yritystoiminnan kehittämiseen liittyviä tavoitteita, toimijoiden rooleja ja vastuita sekä varmistaa, että yrityspalvelukokonaisuutta johdetaan yhtenäisenä kokonaisuutena. Lisäksi **tarkastuslautakunta suosittelee**, että yrityksille suunnattujen palveluiden vaikuttavuutta seurataan systemaattisesti ja hyödynnetään tuloksia toiminnan kehittämisessä.

5. STRATEGIAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Kuntalain 37 § mukaisesti kaupungissa on oltava kaupunkistrategia, jossa valtuusto päättää kaupungin toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kaupunkistrategialla on poliittinen ja toiminnallinen velvoittavuus eli se ohjaa päätösvalmistelua ja päätöksentekoa. Kaupunkistrategiassa on määriteltävä myös toteutumisen arviointi ja seuranta.

5.1 KAUPUNKISTRATEGIA JA MITTARIT

Unelmien Porvoo 2022–2025 – Mahdollisuuksien kaupunki- strategiassa on määriteltä kaupungin visio, arvot ja kehittämistavoitteet vuoteen 2025 saakka. Strategiassa on neljä kärkiteemaa.

Kuva 1: Uuden kaupunkistrategian Unelmien Porvoo – mahdollisuuksien kaupunki neljä kärkiteemaa (Lähde: Porvoon kaupunkistrategia 2022–2025)

Uuden kaupunkistrategian mittaristoon sisältyy 10 mittaria, jotka jakautuvat kestävän kehityksen osa-alueisiin seuraavasti:

- **Sosiaalinen kestävä kehitys** (mittari: väestönmuutos, hyte-kerroin, koulutustasoindeksi, katuturvallisuusindeksi)
- **Taloudellinen kestävä kehitys** (mittari: elämyspulssi keskusta-alueella, työllisyysaste, yrityskanta ja kaupungin lainakanta)
- **Ekologinen kestävä kehitys** (mittari: kasvihuonepäästöt asukasta kohden sekä kaupungin omistaman suojellun metsämaan osuus kaupungin omistamista metsäalueista).

Tarkastuslautakunnan tehtävä on arvioida kaupungin toiminnan ja talouden toteuttamista. Arviointia tehdään kaupungin strategian johdettujen vuositavoitteiden ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen kautta pohjautuen tilinpäätöksessä esitettyihin tietoihin.

Vuoden 2025 toiminnan tavoitteet on johdettu kaupunkistrategian kymmenestä mittarista. Tarkastuslautakunnan arvio strategian tavoitteiden toteutumisesta kymmenen tavoitteen osalta on esitetty alla. Yhden tavoitteen osalta päivitettyä mittaritietoa ei ollut saatavilla.

Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2025	Toteuma 2025	
1. Väestönmuutos, koko Porvoo ja keskusta-alueella	1 % (2021)	Väestö: 53 211 1 % kasvu edelliseen vuoteen verrattuna koko strategiakaudella		Väestönkasvu 0,3 % 2025
2. Hyte-kerroin	59 (2021)	Parempi kuin verrokkikaupunkien keskiarvo		Hyte-kerroin 76 pistettä vuonna 2025, verrokkikaupunkien pistekeskiarvo 71
3. Koulutustaso-indeksi	379.40 (2020)	Kasvaa nopeammin kuin verrokkikaupungit keskimäärin		Koulutustasoindeksi 397,5 (viimeisin tieto 2024, Tilastokeskus). Alempi kuin verrokkikaupunkien keskiarvo
4. Katuturvallisuusindeksi	30.15 (2020)	35		Ei arvioitavissa
5. Elämispulssi keskusta-alueella, muutos	-0,3 % (2021)	3 % kasvu edelliseen vuoteen verrattuna koko strategiakaudella		Keskiarvo kasvanut 1,14 % verrattuna edelliseen vuoteen
6. Työllisyysaste	73,20 % (2020)	Kasvaa nopeammin kuin verrokkikaupungit keskimäärin		Työllisyysaste 76,6 (viimeisin tieto 2024, Tilastokeskus). Verrokkikaupunkien keskiarvoa korkeampi
7. Yrityskanta	83.92 yri- tystä/1000 asu- kasta (2021)	Korkeampi kuin kaikkien kuntien keskiarvo		Yrityskanta 110,81 yri- tystä/1000 asukasta (viimeisin tieto 2024, Tilastokeskus). Verrokkikaupunkien keskiarvoa korkeampi
8. Kaupungin lainakanta	3067 e/asukas (2020)	Lainakanta säilyy kuntien keskiarvon alapuolella		Noin 960 e/asukas. Kuntien keskimääräinen lainakanta noin 4300 e/asukas
9. Kasvihuonekaasupäästöt asukasta kohden	5.6 tCO ₂ /asukas (2020)	2.5 tCO ₂ /asukas Tavoitteena on olla hiili- neutraali vuoteen 2030 mennessä		3,2 tCO ₂ /asukas. Koko maan keskiarvo 4,7 tCO ₂ /asukas
10. Suojellun metsän osuus	8 % (2021)	Tavoite 12 %. Vähintään 17 % vuoteen 2030 mennessä.		13 %

Mittarit perustuvat säännöllisesti saatavissa oleviin tutkimuksiin tai tilastoihin, jotka mahdollistavat seurannan ja analysoinnin pidemmän aikavälin osalta sekä vertailut muihin kaupunkeihin. Pääosa mittareista päivittyy vuosittain ja ne raportoidaan kerran vuodessa. Mittareiden seurantaan kytketään toiminnan ja talouden raportointiryhtiin.¹

Vuoden 2025 tilinpäätöksessä kaupungin strategian pääteemat, vuositavoitteet ja kaupungin arvio toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta on esitetty Unelmien Porvoo 2022–2025-kaupunkistrategian mittareiden mukaisesti.

Suosituin kotikaupunki

- Kestävä kasvu
- Sujuvat yhteydet pääkaupunkiseudulle
- Menestyvät yritykset
- Osaaajien kaupunki
- Tasapainoinen talous

Mittarit: Väestönmuutos, työllisyysaste, yrityskanta, kaupungin lainakanta

Kaupungin arvion mukaan vuosittaisista tavoitteista 8/10 on toteutunut talousarviossa 2025 määritetyn mukaisesti.

Paras arkenakin

- Vaivaton ja sujuva arki
- Oppimisen ja kasvamisen kaupunki
- Yhdenvertainen Porvoo
- Varaudumme poikkeustilanteisiin
- Vahva kaupunki

Mittarit: Hyte-kerroin, koulutustasoindeksi, katuturvallisuusindeksi

Kaupungin arvion mukaan vuosittaisista tavoitteista 5/6 on toteutunut talousarviossa 2025 määritetyn mukaisesti.

Kaupunkielämän sykkettä

- Vetovoimainen kaupunkikeskusta
- Elämyksellinen vapaa-aika ja tapahtumat
- Aito vuoropuhelu ja laaja vuorovaikutus

Mittari: Elämispulssi

Kaupungin arvion mukaan vuosittaisista tavoitteista 1/2 on toteutunut talousarviossa 2025 määritetyn mukaisesti.

Ilmastotekojen kaupunki

- Hiilineutraali kaupunki
- Ilmastoviisaat yritykset ja asukkaat
- Kiertotalouskaupunki

Mittarit: Kasvihuonepäästöt, suojellun metsämaan osuus

Kaupungin arvion mukaan vuosittaisista tavoitteista 1/3 on toteutunut talousarviossa 2025 määritetyn mukaisesti.

Kuva 2: Pääteemoittain esitetyt kaupungin arviot strategian toteuttamisesta talousarvion tavoitteiden mukaisesti. Lähde: Tilinpäätös 2025

¹ Lähde: Kaupunginvaltuuston pöytäkirja 28.9.2022/Pykälä 65

5.2 ARVIO TOIMINNAN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISESTA

Konsernihallinnon toiminnan tavoitteita ja niiden toteutumista on arvioitu vuoden 2025 tilinpäätöksen perusteella. Arviointi kohdistuu kaupunkistrategiasta johdettuihin toiminnan tavoitteisiin ja niiden toteutumiseen kaupunkiorganisaatiossa, liikelaitoksissa ja kuntakonsernin yhtiöissä. Arvioinnissa on kiinnitetty huomiota seuraaviin asioihin:

- Onko tavoitteen toteutuminen todennettavissa mittaritiedon perusteella.
- Onko tavoitteen toteutuminen arvioitavissa. Tavoitetta ei ole arvioitu, jos esim. tulokset valmistuvat myöhemmin, tavoite tai toteumasta raportointi on epäselvää tai toteumaa ei ole raportoitu lainkaan.

Kaupunki on asettanut vuodelle 2025 yhteensä 21 vuositavoitetta. Tilinpäätöksessä on kuvattu toteutumista värikoodilla. Vihreä väri kuvaa tavoitteen toteutumista, keltainen väri osittaista toteutumista ja punainen väri kuvaa, ettei tavoite ole toteutunut.

Toteutunut	●
Toteutunut osittain	●
Ei toteutunut	●

Tarkastuslautakunta on yksikkökohtaisissa taulukoissa kappaleissa 5.2.1–5.2.2 kuvannut arvioinnin tulokset.

Arvioinnin yhteenveto

Kaupunki on määritellyt vuodelle 2025 toiminnan vuositavoitteet strategian kymmenen mittarin perusteella. Kaupunki on asettanut yhteensä 21 vuositavoitetta ja niihin liittyvät mittarit.

Kaupunki on kuvannut tilinpäätöksessä toimenpiteiden toteutumista seuraavasti:

- 15/21 on toteutunut
- 5/21 on toteutunut osittain
- 1/21 ei ole toteutunut

Tarkastuslautakunta on arvioinut toiminnan toimenpiteiden toteutumisen seuraavasti:

- 5/21 on toteutunut
- 3/21 on toteutunut osittain
- 2/21 ei ole toteutunut
- 11/21:n osalta toteutumista ei ole pystytty todentamaan puutteellisten tietojen tai muun syyn vuoksi.

5.2.1 VUODEN 2025 TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

1. Strategian mittari: Väestönmuutos, koko Porvoo ja keskusta-alue				
TA2025 tavoite	Mittari	Vastuu-taho	TP	Arvio
Turvataan tonttituotannon edellytykset lisäämällä kaupungin maanomistusta	Hankitaan uutta maata kaupungille 30 ha	Kaupunki-kehitys	●	●
Tarjotaan riittävästi yhtiömuotoisia tontteja kaupungin kasvun mahdollistamiseksi	Kerros- ja rivitalotonttien tonttivaranto vähintään 20 000 k-m ²	Kaupunki-kehitys	●	Ei arvioitavissa – ei ilmene tilinpäätöksestä
Turvataan kohtuuhintaista asuntotuotantoa luovuttamalla enemmän tontteja ARA-tuotantoon (nykyinen Varke-tuotanto)	Uusia tontteja luovutetaan ARA-tuotantoon (nykyinen Varke-tuotanto) vähintään kaksi	Kaupunki-kehitys	●	●
Palveluverkkosuunnitelman mukaisia toimenpiteitä toteutetaan	Vuoden 2025 toimenpiteet toteutettu (kyllä/ei)	Kasvo, kaupunkikehitys ja toimintapalvelut	●	●
2. Strategian mittari: Hyte-kerroin				
TA2025 tavoite	Mittari	Vastuu-taho	TP	Arvio
Varhaiskasvatuksen osallisuusaste kasvaa eri ikäryhmissä	Varhaiskasvatuksen piirissä, 1–6-vuotiaat 6 v. = 100 % 3- 5 v. = vähintään 90 % 1- 2 v. = vähintään 68 %	Kasvo	●	Ei arvioitavissa – ei ilmene tilinpäätöksestä
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö tuottamaan laadukkaita palveluita	Terveysperusteiset poissaolot enintään 4 %, koulutuspäivät per työntekijä keskimäärin 2 pv/v	Konserni-palvelut	●	Ei arvioitavissa – koulutuspäivien määrä ei ilmene tilinpäätöksestä
3. Strategian mittari: Koulutustasoindeksi				
TA2025 tavoite	Mittari	Vastuu-taho	TP	Arvio

Porvoon lukutakuu on käytössä alkuopetuksessa kaikissa kouluissa	Käytössä/ ei käytössä	Kasvo	●	Ei arvioitavissa – ei ilmene tilinpäätöksestä
Oppilaiden poissaoloja seurataan säännöllisesti	Tarkastelu tehty (kyllä/ei)	Kasvo	●	Ei arvioitavissa – ei ilmene tilinpäätöksestä
Kaikki oppivelvolliset suorittavat toisen asteen tutkinnon	Toisen asteen tutkinnon suorittaneiden osuus aloittaneista vähintään 99 %	Kasvo	●	Ei arvioitavissa – ei ilmene tilinpäätöksestä

4. Strategian mittari: Katuturvallisuusindeksi

TA2025 tavoite	Mittari	Vastuutaho	TP	Arvio
Asukkaiden osallisuuden lisääminen ja syrjäytymisen vähentäminen	Turvallisuussuunnitelmien päivittäminen asukkaita osallistaen	Kaikki, konsernipalvelut	●	Ei arvioitavissa – ei ilmene tilinpäätöksestä

5. Strategian tavoite: Elämispulssi keskusta-alueella, muutos

TA2025 tavoite	Mittari	Vastuutaho	TP	Arvio
Liikuntapaikkarakentamisen pitkäjänteinen suunnittelu ja kehittäminen: laaditaan liikuntapaikkaselvityksen pohjalta liikuntapaikkakehittämisen poikkihallinnollinen pitkän tähtäimen suunnitelma (PTS)	Poikkihallinnollinen liikuntapaikkojen PTS laadittu (kyllä/ei). Selvityksen hyödyntäminen edellyttää, että lopputulokset konkretisoituvat pitkäjänteisempään investointisuunnitteluun ja toimivampaan yhteistyöhön liikuntapaikkarakentamisessa	Elinvoima, kaupunkikehitys, konsernipalvelut	●	●
Merkittävien strategisten hankkeiden edistäminen	Kokonniemen Liikunta-kaarre kadun toteutus alkanut, Gammelbackan asemakaavaehdotus hyväksytty, Keskeisten kaupunkialueiden osayleiskaava-alueen hyväksytty, Puistokadun kadunpito päätös tehty, Porvoon torin katu- ja katurakennussuunnitelmat valmistuneet	Kaupunkikehitys	●	●

6. Strategian mittari: Työllisyysaste

TA2025 tavoite	Mittari	Vastuu-taho	TP	Arvio
TE-palveluiden hallittu vastaanottaminen Porvoon työllisyysalueelle	Siirto toteutettu ennalta laaditun siirtosuunnitelman ja talousarvion mukaisesti, ilman merkittäviä poikkeamia budjetista. Varmistettu riittävä määrä pätevää henkilöstöä. Työntekijät perehdytetty uusiin tehtäviin ja toimintatapoihin siten, että heillä on tarvittava osaaminen ja valmius itsenäiseen työn tehokkaaseen suorittamiseen. Palveluiden siirto siten, että asukkaiden saamat palvelut jatkuvat lainmukaisesti. Toteutunut: kyllä/ei	Elinvoima	●	●
Porvoon työttömyysaste alenee nykytasosta	Alle edellisvuoden saman ajankohdan arvon (2024 joulukuu 10,3 %)	Elinvoima	●	●

7. Strategian mittari: Yrityskanta

TA2025 tavoite	Mittari	Vastuu-taho	TP	Arvio
Vihreä siirtymä ja alueen ensimmäiset vihreät investoinnit	Vihreän siirtymän rahastolla rahoitettujen ensimmäisten hankkeiden vaikuttavuus arvioitu	Elinvoima	●	●
Tuetaan joustavalla rakennuslupamenettelyllä yritysten ja yksityisten toimintaa	Rakennuslupien keskimääräinen käsittelyaika, enintään 6 viikkoa	Kaupunki-kehitys	●	Ei arvioitavissa – ei ilmene tilinpäätöksestä

8. Strategian mittari: Kaupungin lainakanta

TA2025 tavoite	Mittari	Vastuu-taho	TP	Arvio
Kaupungin taloutta hoidetaan ja suunnitellaan vastuullisesti siten, että lainakanta säilyy maltillisena	Lainakanta alle 2000 e/asukas	Konserni-palvelut	●	●

Kaupungin omien tilojen ja kiinteistöjen kuntoluokka. Palvelutuotannossa käytettyjen tilojen ja kiinteistöjen kuntoluokka	Kuntoluokka yli 70 %	Konserni-palvelut, toimitilajoh-to	●	Ei arvioitavissa – ei ilmene tilinpää-töksestä
9. Strategian mittari: Kasvihuonepäästöt asukasta kohden				
TA2025 tavoite	Mittari	Vastuu-taho	TP	Arvio
Joukkoliikenne ja sujuvat yhteydet pääkaupunkiseu-dulle	Matkustajamäärät analy-soitu, ensimmäisen vai-heen parannusehdotukset pysäkki-infraan laadittu (kyllä/ei)	Kaupunki-kehitys	●	●
Ilmasto- ja ympäristöohjel-man toimenpiteiden toteu-tus	Ohjelmassa on omat mit-tarit	Konserni-palvelut	●	Ei arvioitavissa – ei ilmene tilinpää-töksestä
10. Strategian mittari: Suojellun metsämaan osuus				
TA2025 tavoite	Mittari	Vastuu-taho	TP	Arvio
Huomioidaan osana il-masto- ja ympäristöohjel-maa	Ohjelmassa on omat mit-tarit	Kaupunki-kehitys, Konserni-palvelut	●	Ei arvioitavissa – ei ilmene tilinpää-töksestä

5.2.2 LIIKELAITOKSET

Liikelaitos Porvoon vesi

Tavoite	TP	Arvio
Vedentuotannon ja vedenjakelu Tavoite kaikkien tunnuslukujen osalta Venla-tunnuslukujärjestelmän mukaisen kolmiportaisen arviointiasteikon parhaan arvosanan saavuttaminen. Asteikko: vihreä, keltainen, punainen - Talousveden laatu - Putkirikkojen määrä - Vuotoprosentti	- Tavoite jäänyt toiseksi parhaalle arvosalalle. Vedenlaatu täyttänyt 97,5 prosenttisesti laatuvaatimukset ja -suositukset - Tavoite saavutettu. Ennakoimattomien putkirikkojen määrä on pysynyt pienenä, alle 2,3kpl/ 100 km/vuosi (2024) - Tavoitteet jäänyt toiseksi parhaalle arvosalalle. Laskuttamattoman veden osuus verkostoon pumpatusta vedenmäärästä oli 11,30 %	Ei arvioitavissa. Vuoden 2025 tiedot putkirikkojen määrästä toimitetaan kevään 2026 aikana
Jäteveden viemäröinti ja käsittely Tavoite kaikkien tunnuslukujen osalta Venla-tunnuslukujärjestelmän mukaisen kolmiportaisen arviointiasteikon parhaan arvosanan saavuttaminen - Jäteveden puhdistuksen tehokkuus - Tukosten määrä - Vuotoveden osuus jätevesimäärästä	- Tavoite saavutettu. Lupa-indeksi toteutui 100 % - Tavoitteet saavutettu. Tukosten suhteellinen määrä oli 1,14 (2024). Luku kertoo tukosten määrästä vuodessa suhteessa viemäriverkoston pituuteen (kpl/ 100 km/vuosi) - Tavoitteet jäänyt toiseksi parhaalle arvosalalle. Tavoitteena alle 30 % ja toteutuma 47,96 %. Arvosana kertoo laskuttamattoman jäteveden osuudesta kokonaisjätevesimäärästä (%)	Ei arvioitavissa. Vuoden 2025 tiedot tukosten määrästä ja vuotoveden osuudesta toimitetaan kevään 2026 aikana
Tuloutusvaatimus Tuloutetaan kaupungille 5 % liikevaihdosta, 825 000 euroa / Tavoite	Tuloutustavoite toteutui talousarvionmuutoksen mukaisesti	

Liikelaitos Porvoon veden tavoitteista arvioitiin 1/3 toteutuneeksi. Tavoitteista 2/3 ei ollut arvioitavissa, sillä vuoden 2025 tiedot toimitetaan kevään 2026 aikana.

Liikelaitos Porvoon ateria- ja puhtauspalvelut

Tavoite	TP	Arvio
Sairauspoissaolo % kokonais-työajasta 5,8%	6,3 %, ei toteutunut	●
Työtapaturmat kpl alle vuoden 2024 toteuman 23kpl	27 kpl, ei toteutunut	●
Asiakastyytyväisyys 3,5 asteikolla 1–5 (koulut)	3,1 oppilaat, 3,5 henkilöstö; ei toteutunut	●
Asiakastyytyväisyys 3,5 asteikolla 1–5 (päiväkodit)	3,5 henkilöstö, toteutui	●
Työtyytyväisyys 3,5 asteikolla 1–5 (henkilöstö)	3,9, toteutui	●
Kotimaisten elintarvikkeiden-osuus ostetuista kiloista, 75 %	73 %, ei toteutunut	●
Kasvisruoan osuus pääruokatuotannosta yli 2024 toteuman 19%	25 %, toteutui	●
Biojäte per asiakas per päivä alle 2024 toteuman 41 g (koulut)	31 g, toteutui	●
Biojäte per asiakas per päivä alle 2024 toteuman 50 g (päiväkodit)	76 g, ei toteutunut	●
Peruspääoman tuotto 5 %	Toteutui	●

Porvoon ateria- ja puhtauspalveluiden tavoitteista 5/10 on arvioitu toteutuneeksi ja 5/10 ei toteutuneeksi.

5.2.3.KUNTAKONSERNIN YHTIÖT

Porvoon Energia Oy

Tavoite	TP	Arvio
Kaupungille tuloutettava osinko (osinkovuoden mukaan) 2 600 000 euroa	Toteutui	
Yhtiö on kilpailukykyinen ja vaka-varainen: Omavaraisuusaste-%, ≥ 20 %	Toteutui	Ei arvioitavissa
Yhtiön ympäristöystävällinen pro-fiili: Hiilineutraali sähkönmyynti, % 100 %	Toteutui	Ei arvioitavissa
Uusiutuvien polttoaineiden osuus kaukolämmön tuotannosta on vä-hintään 90 prosenttia, ≥ 90 %	Ennustetaan toteutuvan	Ei arvioitavissa
Sähkön ja lämmön ominaispääs-töt (scope 1&2) < 3 gCO2/kwh	Ennustetaan toteutuvan	Ei arvioitavissa

Porvoon Energian tavoitteista 1/4 on arvioitu toteutuneeksi ja 3/4 ei ole voitu arvioida.

Careeria Oy

Tavoite	TP	Arvio
Tilikauden tulos ≥ 0 milj. euroa	-0,2 M euroa, ei toteutunut	
Omavaraisuusaste ≥ 50 %	82,76%, toteutui	

Careerian tavoitteista 1/2 on arvioitu toteutuneeksi ja 1/2 ei toteutuneeksi.

Oy Porvoon Event Factory Ab

Tavoite	TP	Arvio
Tilikauden tulos, ≥ 0	Tulos 39 004,52 euroa, toteutui	

Kaupungin myöntämän tuen määrä, 975 teur	Tukea maksettiin 1,6 miljoonaa euroa, toteutui	●
Lyhytaikaisen tilamyynnin vuokrausaste, % (tapahtumatilat), ≥ 70 %	80 %, toteutui	●
Pitkäaikaisen vuokrauksen käyttöaste, % (liiketilat) 100 %	100 %, toteutui	●

Porvoon Event Factoryn tavoitteista 2/4 on arvioitu toteutuneeksi. Tilikauden tulos oli positiivinen kaupungin myöntämän tuen vuoksi.

Porvoon Kodit:

- Porvoon A-asunnot Oy-Borgå A-bostäder Ab

Tavoite	TP	Arvio
Käyttökate-% ≥ 40 %	42,1 %, toteutui	●
Asuntojen käyttöaste, % ≥ 99,7 %	98,98 %, toteutui	●
Velka eur/m2 laskee nykytasosta (ilman uudiskohteita) 703 e/m2 (2024)	662 e/m2, toteutui	●

Porvoon Asunnot Oy:n tavoitteista 3/3 on arvioitu toteutuneeksi.

- Porvoon vuokra-asunnot Oy Borgå hyresbostäder Ab

Tavoite	TP	Arvio
Asuntojen käyttöaste, % ≥ 99,7 %	97,92 %, ei toteutunut	●

Porvoon vuokra-asunnot Oy:n tavoite on arvioitu ei toteutuneeksi.

6. ARVIO TALOUDEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISESTA

Tarkastuslautakunta arvioi kaupungin talouden tavoitteiden toteutumista vuonna 2025 tilinpäätöstietojen perusteella. Arviointi kohdistuu erityisesti talouden tasapainoon, rahoituksen riittävyyteen sekä keskeisten taloustunnuslukujen kehitykseen kaupungin ja kaupunkikonsernin tasolla.

6.1 TALOUDEN STRATEGIAMITTAREIDEN TOTEUTUMINEN

Talouden tavoitteet saavutettiin. Tilikauden 2025 tulos on laadittu siten, että varsinaiseen kaupunkiorganisaatioon on yhdistelty samaan organisaatioon kuuluvat liikelaitokset. Tuotoista ja kuluista on eliminoitu toimijoiden väliset sisäiset erät.

Vuosikate liikelaitokset mukaan lukien oli noin 60,1 miljoonaa euroa, mikä on noin 12,9 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2024. Vuosikate vuonna 2025 suhteessa poistoihin oli 178,5 prosenttia eli se ylitti tavoitteen (yli 100 % poistoihin verrattuna). Vuosikate riitti kattamaan poistot.

Investointien tulorahoitusprosentti oli 105,3, mikä osoittaa, että kaupungin investoinnit pysyttiin kattamaan kokonaan vuoden 2025 vuosikatteella. Kaupungin investointitaso suhteessa vuosikatteeseen oli siten tasapainossa vuonna 2025.

Kaupungin vakavaraisuutta kuvaava omavaraisuusaste oli vuoden 2025 lopussa 72,7 prosenttia. Omavaraisuusaste kehittyi positiivisesti edellisvuoteen verrattuna (69,5 %). Omavaraisuusaste kuvaa alijäämän sietokykyä sekä kaupungin kykyä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä aikavälillä. Kuntien hyvänä omavaraisuustasona pidetään 70 prosenttia.

Kaupungin lainakanta asukasta kohden oli 962 euroa vuonna 2025, mikä on 241 euroa vähemmän kuin edellisvuonna. Lainakanta on ollut laskussa vuodesta 2020 lähtien ja ollut hyvällä tasolla jo useamman vuoden. Konsernilainaa oli vuoden 2025 lopussa 4 185 euroa asukasta kohden. Konsernin lainakanta asukasta kohden kasvoi edellisvuoteen verrattuna 82 euroa. Konsernin lainakanta asukasta kohden on myös ollut hyvällä tasolla neljänä peräkkäisenä vuotena.

Toiminnan ja investointien rahavirta viideltä edelliseltä vuodelta on positiivinen. Vuonna 2022 rahavirta oli 97 miljoonaa euroa, vuonna 2023 130 miljoonaa euroa, vuonna 2024 165,6 miljoonaa euroa ja vuonna 2025 132,4 miljoonaa euroa. Tunnusluku kuvaa tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla investointien omarahoituksen toteutusta pidemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, mikäli kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi, jotta menoja ei jouduttaisi kattamaan kassavaroja vähentämällä tai lisää lainaa ottamalla. Tunnusluvun myönteinen kehitys osoittaa, että kaupungin investointeja on voitu toteuttaa tulorahoituksella.

Kaupungin kunnallisveroprocentti oli vuonna 2025 7,1, mikä oli sama kuin edellisenä vuonna. Kunnallisverotuksen tuloveroprocentti on tyydyttävällä tasolla. Kaupungin tuloveroprocentti on noin prosenttiyksikön korkeampi kuin Uudenmaan kuntien keskiarvo (6,3).

6.2 TALOUDEN TASAPAINON TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Kaupungin strategisena tavoitteena on saada talous tasapainoon. Tavoitteen toteutumista seurataan taulukossa 3 olevien talouskehitystä kuvaavien tavoitteiden avulla.

Sitovat talouden tavoitteet	Toteutuminen 2022	Arvio 2022	Toteutuminen 2023	Arvio 2023	Toteutuminen 2024	Arvio 2024	Toteutuminen 2025	Arvio 2025
Vuosikate säilyy hyvällä tasolla	Tavoite toteutui. Vuosikate heikkeni hieman edellisvuodesta.	●	Tavoite toteutui vaikka vuosikate heikkeni n. 30 miljoonaa euroa edellisvuodesta.	●	Tavoite toteutui. Vuosikate heikkeni hieman edellisvuodesta.	●	Tavoite toteutui. Vuosikate parani edellisvuodesta.	●
Uudet investoinnit rahoitetaan pääsääntöisesti tulorahoituksella	Tavoite toteutui. Vuosikate riitti kattamaan investointeja. Investointien tulorahoitus % oli yli 100 % tavoitteen.	●	Tavoite toteutui. Vaikka vuosikate heikkeni edellisvuodesta, se riitti kattamaan investointeja. Investointien tulorahoitus % oli yli 100 % tavoitteen.	●	Tavoite toteutui. Vuosikate riitti kattamaan investointeja. Investointien tulorahoitus % oli yli 100 % tavoitteen.	●	Tavoite toteutui. Vuosikate riitti kattamaan investointeja. Investointien tulorahoitus % oli yli 100 % tavoitteen.	●
Velan kasvu pysähtyy	Tavoite toteutui. Kaupungin ja konsernin lainakannat ovat molemmat hyvällä tasolla asukasta kohden.	●	Tavoite toteutui. Kaupungin ja konsernin lainakannat ovat molemmat hyvällä tasolla asukasta kohden.	●	Tavoite toteutui. Kaupungin ja konsernin lainakannat ovat molemmat hyvällä tasolla asukasta kohden.	●	Tavoite toteutui. Kaupungin ja konsernin lainakannat ovat molemmat hyvällä tasolla asukasta kohden.	●

Taulukko 3: Sitovat talouden tavoitteet, lähde: tilinpäätös 2025

6.2.1 VUOSIKATE PARANI EDELLEEN

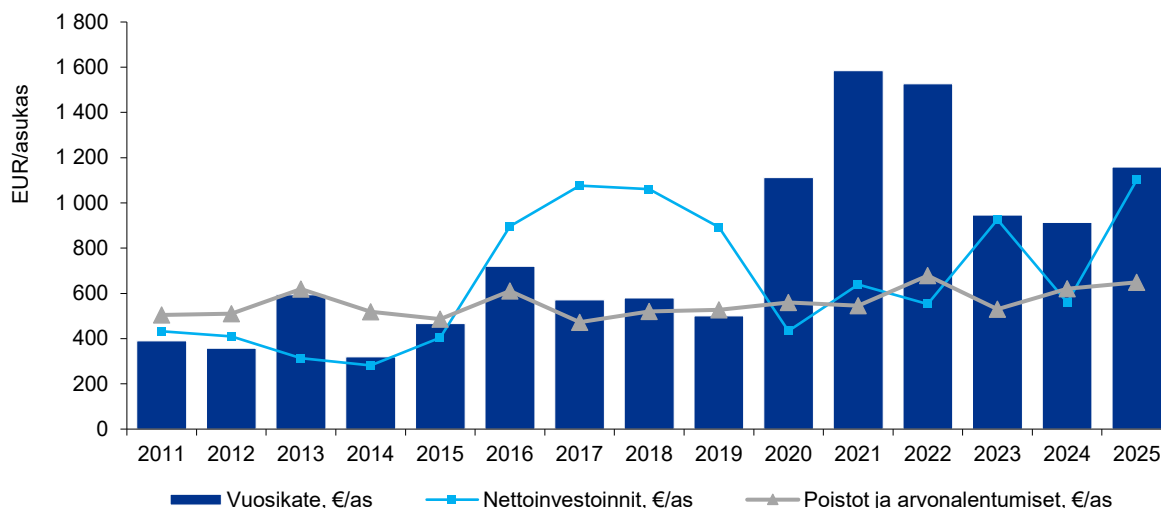
Vuonna 2025 vuosikate parani merkittävästi edellisvuodesta. Vuosikate, liikelaitokset mukaan lukien, oli noin 60,1 miljoonaa euroa, mikä on noin 12,9 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisenä vuonna.

6.2.2 UUDET INVESTOINNIT RAHOITETAAN PÄÄSÄÄNTÖISESTI TULORAHOTUKSELLA

Rahoituksen riittävyttä tarkastellaan vertaamalla vuosikatetta investointeihin sekä poistoihin ja arvonalentumisiin. Investointien tulorahoitusprosentti oli vuonna 2025 yhteensä 105,3. Tulorahoitusprosentti laski 57,9 prosenttiyksikköä vuodesta 2024, mutta on edelleen hyvällä tasolla.

Kuvassa 3 esitetään vuosikatteen, poistojen ja arvonalentumisten sekä nettoinvestointien vuosittaiset vaihtelut asukasmäärään suhteutettuna vuosina 2011–2025. Tulorahoitus on riittänyt kattamaan poistot ja arvonalentumiset vuodesta 2020 lähtien.

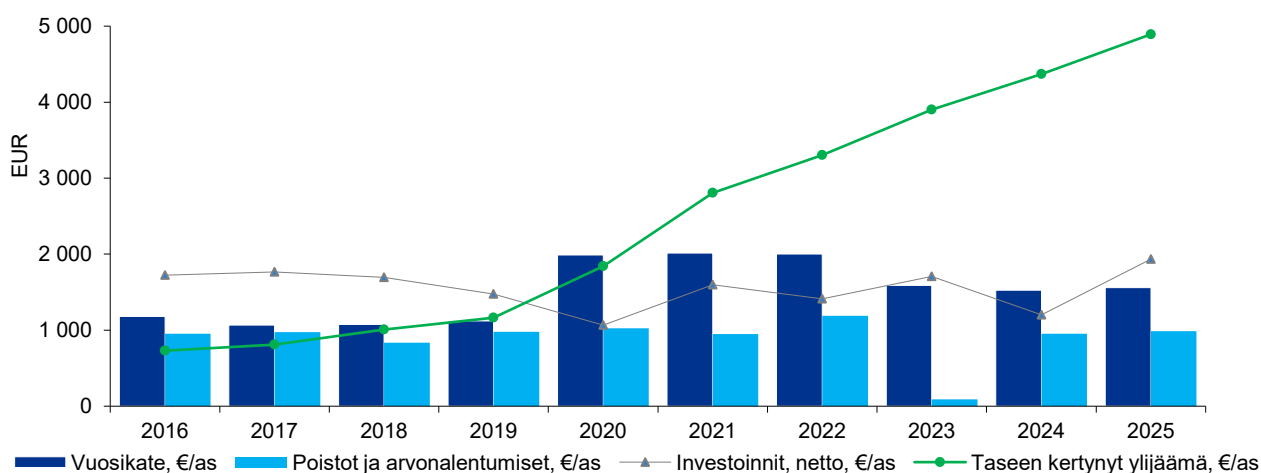
Tulorahoituksen riittävyys 2011-2025 vuosikate, poistot ja arvonalentumiset ja nettoinvestoinnit per asukas

Kuva 3: Kaupungin vuosikate, poistot ja arvonalentumiset sekä nettoinvestoinnit vuosina 2011–2025

Kuvassa 4 esitetään kaupunkikonsernin osalta vuosikatteen, poistojen ja arvonalentumisten, nettoinvestointien sekä taseeseen kertyneen ylijäämän vuosittaiset vaihtelut asukasmäärään suhteutettuna vuosina 2016–2025. Porvoon kaupunkikonsernin tulos on ollut tasapainossa, koska vuosikate on riittänyt kattamaan sekä poistot ja arvonalentumiset että nettoinvestoinnit. Vuosien 2020–2022 vuosikatteen olivat valtion koronatukien vuoksi poikkeuksellisen korkeita.

Konsernin vuosikate, poistot ja arvonalentumiset, investoinnit ja kertynyt ylijäämä vuosina 2016-2025

Kuva 4: Konsernin vuosikate, poistot ja arvonalentumiset, nettoinvestoinnit sekä taseeseen kertynyt ylijäämä vuosina 2016–2025

6.2.3 LAINAKANTA ALENI

Kaupungin lainakanta oli vuoden 2025 päättyessä noin 49,9 miljoonaa euroa. Lainakanta pieneni edellisvuodesta noin 12,4 miljoonaa euroa.

Lainakanta on alentunut vuodesta 2020 alkaen, kun uusia lainoja ei ole tarvinnut nostaa ja samanaikaisesti vanhoja lainoja on lyhennetty maksusuunnitelmien mukaisesti.

Lainakannan kehitykseen vaikuttavat kaupungin kehittämisinvestoinnit. Konsernin investoinnit olivat vuonna 2025 yhteensä noin 100 miljoonaa euroa, ja konsernivelan määrä oli vuoden 2025 lopussa noin 217 miljoonaa euroa, mikä on noin 5 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2024.

Lainanhoitokate oli vuonna 2025 yhteensä 4,8 ja parani edellisvuodesta noin prosenttiyksikön. Lainanhoitokate kuvaa, riittääkö tulo-rahoitus vieraan pääoman korkojen ja lainojen lyhennysten maksamiseen. Lainanhoitokatetta pidetään hyvänä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, joten se on edelleen hyvällä tasolla.

6.2.4 ARVIO KAUPUNGIN TULOJEN KEHITTYMISESTÄ

Verotulojen kehitys

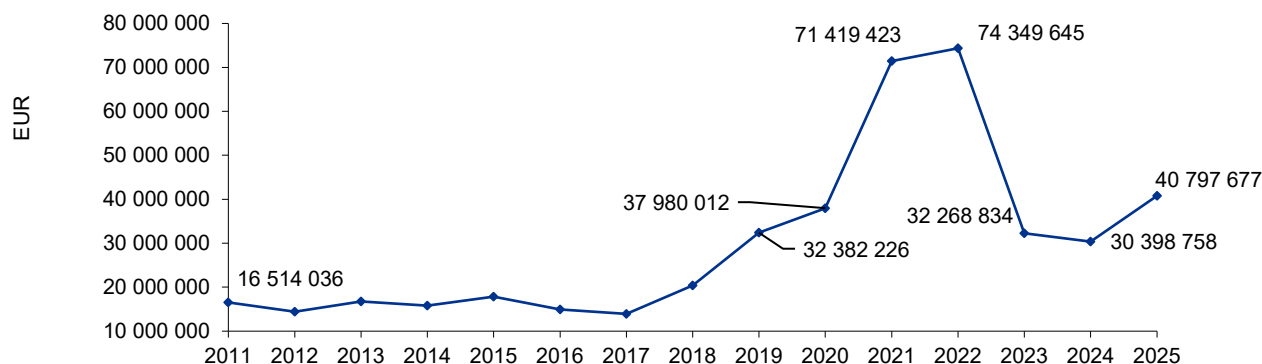
Kaupungin verotulot olivat vuonna 2025 noin 158,3 miljoonaa euroa, mikä oli noin 8,7 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Asukasta kohden laskettuna verotulot olivat vuonna 2025 noin 3 050 euroa, kun vastaava luku vuonna 2024 oli noin 2 813 euroa.

Yhteisöverotuottojen kehitys

Yhteisöverotuotot kasvoivat Porvoossa vuosina 2017–2022. Vuonna 2023 yhteisöverotuotot laskivat ja lasku jatkui vuonna 2024. Vuonna 2025 yhteisöverotuotto kääntyi jälleen kasvuun ja oli noin 40,8 miljoonaa euroa, kun vuonna 2024 tuotto oli 30,4 miljoonaa euroa.

Yhteisöverotuottojen ennustetaan laskevan tulevina vuosina merkittävästi, mikä heikentää kaupungin talouden kehitystä.

Yhteisöverotulojen kehitys vuosina 2011–2025

Kuva 5: Yhteisöverotulojen kehitys vuosina 2011–2025

6.2.5 KAUPUNGIN INVESTOINNIT

Vuonna 2025 kaupungin investointimenot, liikelaitokset mukaan lukien, olivat noin 57,2 miljoonaa euroa. Vuonna 2024 vastaavat investointimenot olivat noin 29 miljoonaa euroa. Vuonna 2025 vuosikate riitti kattamaan investoinnit, eikä uutta lainaa tarvinnut ottaa investointien rahoittamiseksi.

Seuraavina vuosina kaupungin investointien määrä kasvaa huomattavasti, mikä johtaa myös lainakannan kasvuun. Taloussuunnitelmakauden 2026–2029 investoinnit ovat yhteensä noin 199 miljoonaa euroa ja kohdistuvat erityisesti päiväkoteihin, kouluihin ja Kokonniemen liikuntakeskukseen. Vuonna 2026 tulorahoitus kattaa investoinneista noin 48 prosenttia, ja loppuosa rahoitetaan talousarviolainalla.

Heikkenevä tuloskehitys yhdistettynä korkeaan investointitasoon kasvattaa kaupungin lainakantaa arviolta noin 50 miljoonasta eurosta (2025) noin 146 miljoonaan euroon vuoteen 2028 mennessä.

6.2.6 TALouden VAKAUTTAMINEN

Vuoden 2025 talousarvion keskeinen lähtökohta on ollut Talouden tuottavuus- ja tasapaino-ohjelman (hyväksytty kaupunginvaltuustossa 29.5.2024) linjausten huomioiminen. Tavoite on ollut vähentää kaupungin menoja noin 17 miljoonalla eurolla ja lisätä tuloja noin 11,9 miljoonalla eurolla. Tavoitteena on saavuttaa talouden tasapaino ilman merkittäviä veronkorotuksia. Myös talousarviossa 2025 kuitenkin todetaan myös, että tuottavuusohjelman laadinnan jälkeen vuosia 2026 ja 2027 koskevat yhteisöveronäkymät ovat heikentyneet ja, että ohjelman toimenpiteitä tulee päivittää jo vuonna 2026, mikäli kaupungin talousnäkymät eivät olennaisesti parane.

Tilinpäätöksen 2025 toimintakertomuksen mukaan talouden tulevaisuusnäkymät heikkenevät yhteisöverotuottojen laskiessa merkittävästi, ja tilikauden tuloksen painuessa ennusteiden mukaan alijäämäiseksi. Lisäksi Porvoon palveluiden kustannustaso on vertailukuntia korkeampi. Talouden vakauttamistarve on tunnistettu ja käytännössä kaikkien toimialojen nettomenot alittivat talousarvion vuonna 2025. Laajemman talouden vakauttamisohjelman valmistelu ajoittuu kevääseen 2026.

Talouden vakauttamisen tavoitteiden, toimenpiteiden ja talousvaikutusten kokonaisarviointi edellyttää myös jatkossa systemaattista ja läpinäkyvää seurantaa.

7. ARVIOINTIVUODEN PAINOPISTEALUEET

Arviointivuonna tarkastuslautakunta on kohdistanut arviointiaan valittuihin painopistealueisiin, jotka on tunnistettu kaupunkikonsernin toiminnan ja ohjauksen kannalta keskeisiksi. Painopistealuekohtaiset havainnot ja arvioinnin perusteella tehty tarkastuslautakunnan suositukset on esitetty alla.

7.1 KAUPUNKIORGANISAATION JA HPK PALVELUT OY:N YHTEISTYÖ

Tarkastuslautakunta kuuli HPK:n toimitusjohtajaa. Keskustelussa käsiteltiin yhtäältä kaupungin ja HPK:n yhteistyön toimivuutta ja toisaalta huomioita, joita on yhteistyön yhteydessä noussut esiin kaupungin toimintatapojen kehittämismahdollisuuksista. Kaupunkiorganisaation toiminnassa korostuu hallintopalvelukeskuksen suuntaan osastoituneisuus, joka näkyy esimerkiksi laskutuksen ja ICT-toimintojen hajautumisena useille toimialoille. Haastattelussa selvisi myös, ettei HPK:n rooli palveluntuottajana ole vielä täysin hahmottunut kaikille HPK:n kanssa yhteistyötä tekeville kaupungin työntekijöille.

Tarkastuslautakunta suosittelee kaupungin useille toimialoille jakautuneiden tukitoimintojen läpikäyntiä ja niiden sisällön tarkoituksenmukaisuuden tarkistamista ja yhdenmukaistamista mahdollisten päällekkäisyyksien karsimiseksi kaupungin sisällä sekä kaupungin ja HPK:n välillä. Edelleen **tarkastuslautakunta suosittelee** näiden toimintojen yhdistämistä useita toimialoja palveleviksi toiminnallisiksi kokonaisuuksiksi tehokkuuden parantamiseksi.

Tarkastuslautakunta suosittelee Porvoon kaupungin ja hallintopalvelukeskuksen välisten tiedon kulkuun ja toimintaan liittyvien rajapintojen läpikäymistä molempien organisaatioiden yhteistyöllä. Tavoitteeksi tässä tulisi asettaa molempien osapuolten ymmärryksen paraneminen organisaatioiden nykyisistä rooleista sekä sujuvan yhteistoiminnan tiedollisten ja toiminnallisten edellytysten jäsentäminen ja ohjeistaminen.

7.2 TIETOSUOJAN VAIKUTUSTENARVIOINNIN (DPIA) TOTEUTTAMINEN JÄRJESTELMIEN KÄYTTÖÖNOTON YHTEYDESSÄ

Tekoälyn merkitys kuntien toiminnassa ja hallinnossa on kasvussa, ja sen hyödyntäminen tarjoaa mahdollisuuksia toiminnan tehostamiseen, päätöksenteon tukemiseen sekä palveluiden kehittämiseen. Henkilöstölle tarjottava tekoälykoulutus on tällä hetkellä laaja. **Tarkastuslautakunta suosittelee** kuitenkin, että henkilökunnan tietosuoja- ja turvaosaamisen tasoa seurataan säännöllisesti.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että uusien järjestelmien käyttöönottoon liittyvät tietosuojaan ja tietoturvaan liittyvät menettelyt eivät ole kaikilta osin toteutuneet riittävän systemaattisesti. Erityisesti tietosuojan vaikutustenarviointien (DPIA) sekä muiden tarvittavien ennakkolisten arviointien toteuttamisessa on ilmennyt haasteita.

Tarkastuslautakunta korostaa, että tietosuojan vaikutustenarviointi (DPIA) tulee laatia tai päivittää aina, kun otetaan käyttöön uutta teknologiaa tai käsitellään henkilötietoja tavalla, joka edellyttää arviointia lainsäädännön mukaisesti. Toimialat voivat hankkia myös omiin tarpeisiinsa toimialasidonnaiset järjestelmät (ns. TOSI-järjestelmät).

Tarkastuslautakunta suosittelee, että mahdollinen DPIA-arvioinnin tarve tunnistetaan riittävän varhaisessa vaiheessa ja että arviointimenettelyt toteutetaan ja päivitetään yhdenmukaisesti tarvittaessa koko kaupunkiorganisaatiossa.

7.3 RAKENTAMISEN OHJAUS, YHTEISTYÖ JA RAKENNUSVALVONNAN KEHITTÄMINEN

Tarkastuslautakunta toteaa haastattelujen perusteella, että kaupungin rakentamiseen liittyvässä kokonaisuudessa on havaittavissa kehittämistarpeita erityisesti suunnittelun ohjauksessa ja eri toimijoiden välisessä yhteistyössä.

Valtuustossa on esitetty kritiikkiä joidenkin hankkeiden mitoituksesta. Tarkastuslautakunta toteaa, että tilatarpeiden arviointi ja rakentamisen suunnittelun lähtökohdat perustuvat pääosin suunnitteluvaiheeseen laatimisiin selvityksiin ja linjauksiin, jotka pohjautuvat tilaajatahojen (toimialan) tekemiin tilatarvelaskelmiin.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota pitkän aikavälin suunnittelun kehittämistarpeisiin. Arvioinnin perusteella osa hankkeista on lisätty investointiohjelmaan suhteellisen lyhyellä aikavälillä. Yhteistyössä rakennusvalvonnan kanssa on havaittavissa kehittämistarpeita, eikä toimintamalli kaikilta osin näyttäydä riittävän selkeänä ja vuorovaikutteisena.

Tarkastuslautakunta suosittelee, että toimialat arvioivat tilatarpeitaan nykyistä pitkäjänteisemmin ja koordinoitummin ottaen huomioon kaupungin taloudellisen tilanteen.

Tarkastuslautakunta suosittelee, että yhteistyön rakenteita sekä tiedonkulkua selkeytetään. Lisäksi **tarkastuslautakunta suosittelee**, että toimitilat vahvistavat rooliaan ohjaavana ja koordinoivana tahona sekä tarjoavat nykyistä selkeämpää tukea kaupungin eri toimielimille, jotka toimivat hankkeiden tilaajina.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota myös siihen, että yhteistyötä kaupungin rakennus- ja ympäristöviranomaisten kanssa tulisi tiivistää jo suunnitteluvaiheessa, jotta vältetään myöhemmissä vaiheissa ilmenevät ennakoitavissa olevat haasteet.

7.4 RAKENNUSVALVONNAN OHJEISTUKSEN SELKEYS JA ASIAKASVIESTINNÄN KEHITTÄMINEN

Rakennusvalvontaa koskevan palautteen perusteella tarkastuslautakunta toteaa, että toiminta on saanut kuluneena vuonna runsaasti palautetta. Palautteen perusteella toimintaan on tehty parannuksia, ja kehittämistyö on käynnissä.

Palautteessa korostuvat kuitenkin edelleen kirjallisten ohjeiden epäselvyydet. Erityistä tyytymättömyyttä on ilmennyt kaavoitetuilla alueilla, joilla on vanhempaa rakennuskantaa. Näillä alueilla korjausrakentamiseen ja rakentamisjärjestelyihin liittyy enemmän tulkinnanvaraisuutta kuin uusilla rakennusalueilla.

Tarkastuslautakunta suosittelee, että ohjeistusta selkeytetään ja että rakentajille varmistetaan riittävä ymmärrys hankekohtaisesti sovellettavista määräyksistä. Rakennusvalvonnan

tarjoama drop-in-neuvonta on myönteinen kehitysaskel, mutta **tarkastuslautakunta suosittelee**, että tiedonsaantipolkua kehitetään edelleen.

7.5 KAUPUNGIN YRITYSTOIMINNAN KEHITTÄMINEN

Porvoossa on määrällisesti kohtuullinen yritystonttivaranto, mutta sen laatu ja houkuttelevuus vaihtelevat. Kiinnostavimmat alueet, kuten Kuninkaanportti ja Kilpilahti, ovat jo pitkälti käytössä, ja uusien vetovoimaisten tonttien tarjonta on rajallista. Samalla kaupungilla on merkittävä maareservi tulevaa kehitystä varten, mutta sen hyödyntäminen edellyttää aktiivista kaavoitusta ja suunnitelmallista kehittämistä.

Yritystoiminnan sijoittumista hidastavat erityisesti infrastruktuuriin ja toteutuskykyyn liittyvät tekijät. Kunnallistekniikan ja katuverkon rakentaminen vie aikaa, ja sähkön saatavuus on noussut keskeiseksi rajoitteeksi. Myös kaavoitusprosessien kesto heikentää kaupungin kykyä vastata nopeasti yritysten tarpeisiin, mikä on kriittinen kilpailutekijä investointipäätöksissä.

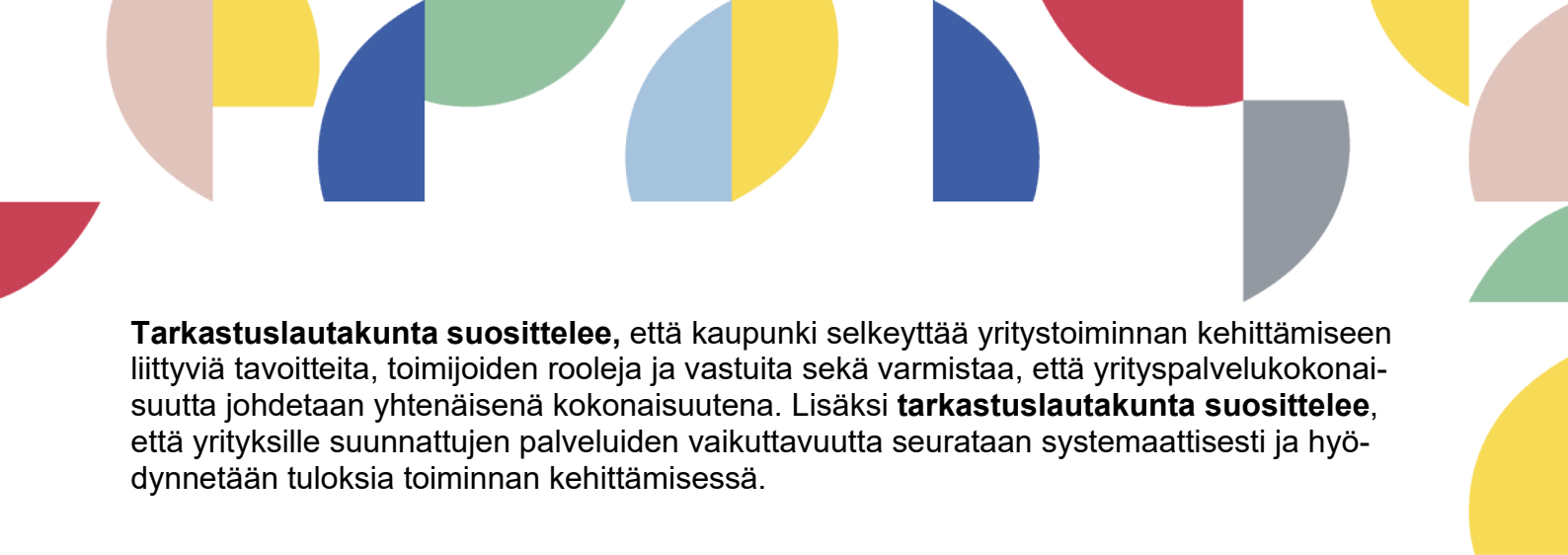
Yritysten sijoittumisaktiivisuus on matala, vaikka kiinnostusta Porvoota kohtaan on. Nykyinen elinkeinopolitiikka painottuu passiivisiin keinoihin, eivätkä neuvottelut johda riittävästi toteutuneisiin investointeihin. Lisäksi osaavan työvoiman saatavuudessa on rakenteellinen epätasapaino, erityisesti prosessiteollisuuden tarpeisiin nähden, mikä osaltaan rajoittaa teollisten investointien edellytyksiä.

Tarkastuslautakunnan arvion mukaan pk-yritysten toimintaedellytykset ovat pääosin toimivia, mutta kokonaisuus on hajautunut usean toimijan kesken. Yrityspalveluja tarjoavat kaupungin lisäksi Posintra sekä Business Porvoo, ja toiminnassa on sekä reaktiivisia että proaktiivisia elementtejä. Saatujen selvitysten perusteella pk-yrityksille suunnatuilla neuvonta- ja kehittämispalveluilla on saavutettu vaikuttavuutta esimerkiksi rahoituksen hakemisessa ja uusien yritysten tukemisessa.

Tarkastuslautakunta katsoo, että yrityspalvelukokonaisuuden ohjaus, tavoitteenasettelu ja vastuunjako eivät kaikilta osin ole riittävän selkeitä. Tämä voi heikentää toiminnan vaikuttavuutta sekä vaikeuttaa kokonais kuvan muodostamista pk-yritystoiminnan kehittämisestä ja sen tuloksista.

Tarkastuslautakunta suosittelee, että kaupunki ryhtyy vahvistamaan yritystoiminnan edellytyksiä ensisijaisesti infrastruktuuria ja tonttitarjontaa kehittämällä. Tämä tarkoittaa kunnallistekniikan ja katuverkon ennakoivaa rakentamista keskeisille yritysalueille sekä sähkön saatavuuden turvaamista yhteistyössä toimijoiden kanssa. Samalla tulee varmistaa riittävä tarjonta houkuttelevia, eri toimialoille soveltuvia tontteja erityisesti logistisesti ja teollisesti kilpailukykyisillä sijainneilla, jotta toiminnan aloittamisen läpimenoaika lyhenisi potentiaalisien yritysten kannalta riittävän lyhyeksi.

Tarkastuslautakunta suosittelee kaavoituksen nopeuttamista, jotta potentiaalisten uusien yritysten investointiprosessit nopeutuisivat. Kaupungin olisi tarpeen kehittää valmiita kaavaratkaisuja sekä mahdollistaa nopeutetut menettelyt strategisesti tärkeille hankkeille.

Tarkastuslautakunta suosittelee, että kaupunki selkeyttää yritystoiminnan kehittämiseen liittyviä tavoitteita, toimijoiden rooleja ja vastuita sekä varmistaa, että yrityspalvelukokonaisuutta johdetaan yhtenäisenä kokonaisuutena. Lisäksi **tarkastuslautakunta suosittelee**, että yrityksille suunnattujen palveluiden vaikuttavuutta seurataan systemaattisesti ja hyödynnetään tuloksia toiminnan kehittämisessä.

8. ALLEKIRJOITUKSET

Elin Andersson
Puheenjohtaja

Juha Kittilä
Varapuheenjohtaja

Saara Kekki
Jäsen

Leena Sorjonen
Jäsen

Sebastian Ekblom
Jäsen

Sharie Sveholm
Jäsen

Fredrik Böhme
Jäsen

Riikka Hopealinna
Jäsen

Kyösti Kallberg
Jäsen

Porvoossa 12.5.2026

Liite 1: Vuoden 2024 arviointikertomuksen suositusten seuranta

Tarkastuslautakunnan suositus arviointikertomuksessa 2024	Kaupungin hallituksen vastine	Tarkastuslautakunnan arvio suosituksen toteuttamisesta
Kaupungin organisaatiomuutos – yhteistyön mahdollisuudet Tarkastuslautakunta suosittelee, että kaupungin hallintorakennetta tarkastellaan ja tarvittaessa tehostetaan. Konsernihallinnon tukiroolia suhteessa kaupungin toimialoihin tulee lisäksi selvittää.	Kaupungin organisaatiouudistus toteutettiin hyvinvointialueuudistuksen jälkeen, ja se tuli voimaan vuoden 2023 alussa. Keskeinen muutos oli uuden elinvoiman toimialan perustaminen ja kaupunkikehityksen eriyttäminen konsernipalveluiden toimialasta. Porvoon silloinen hallintopalvelukeskus yhtiöitettiin omaksi osakeyhtiöksi, jotta hallinnon tukipalveluita voidaan tarjota sekä kaupungille että Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle, ja näin tuottaa hallintopalvelut tehokkaasti. Kaupungille jäävän hallinnon keskittäminen konsernipalveluihin oli yksi organisaatiomuutoksen ajureista. Vuoden 2025 alussa organisaatio muuttui jälleen, kun uudet TE-palvelut tulivat kaupungin järjestämisvastuulle. Kaupungin organisaatorakennetta on tarkasteltu myös organisaatiouudistuksen jälkeen, ja esimerkiksi markkinoinnin paikkaa organisaatiossa on muutettu ja investointien työnjakoa kaupunkikehityksen ja liikunnan välillä on kehitetty. Kaupungin hallintorakennetta on tarkoituksenmukaista jatkossakin kehittää aktiivisesti, kuten tarkastuslautakunta suosittelee. Kaupungin talouden heikentyneet näkymät edellyttävät myös hallinnon tehostamista. On kuitenkin huomioitava, että hallinto tukee varsinaisen substanssipalvelun tuottamista. Ei ole tarkoituksenmukaista vähentää hallintoa siten, että vastaava työ siirtyy muualle organisaatioon siten, että se vähentää substanssipalvelun resursseja. Hallintotehtäville ei ole yksiselitteistä määritelmää, joten hallintokulujen vertailu esimerkiksi muihin kaupunkeihin on haastavaa. Lakisääteinen talousraportointi edellyttää, että kuntien on raportoitava	Tarkastuslautakunta toteaa, että suositus on huomioitu kaupungin toiminnassa ja suosituksen mukaisia toimenpiteitä on toteutettu.

	erikseen "yleishallinnon ja vaalien" kustannukset. Tässä vertailussa Porvoon kaupungin menot ovat asukasta kohden olleet useana viime vuotena alhaisemmat kuin koko maassa keskimäärin ja alhaisemmat kuin 50 000–100 000 asukkaan kunnissa.	
Henkilöstöresurssien käyttö Tarkastuslautakunta suosittelee, että viranhaltijajohto valmistelelee resurssien johtamismallin perustuen palveluiden ja tavoitteiden edellyttämiin todellisiin resurssitarpeisiin. Sen pohjalta tulee tehdä tarvittavat muutokset hallintosääntöön. Tarkastuslautakunta suosittelee lisäksi, että kaupunki arvioi osaamis- ja resurssitarpeet tavoitteiden toteuttamiseksi ja tuottaako kaupunki palvelut itse vai ostaako ne ulkopuoliselta taholta. Toteuttaminen edellyttää, että määritellään resurssitarpeet ja niiden vuoden sisäinen vaihtelu. Tarkastuslautakunta suosittelee lisäksi, että todellisten resurssitarpeiden pohjalta päätetään kaupunkistrategiaan ja kaupungin ohjelmiin kirjattujen tavoitteiden priorisoinnista tai resurssien mukauttamisesta. Tarkastelu tulee tehdä uuden kaupunkistrategian hyväksymisen yhteydessä. Priorisoinnista ja mukauttamispäätöksistä vastaa kaupunginvaltuusto.	Konsernipalvelut on käynnistämässä kaupungin johtamisjärjestelmän selvittämisen ja kehittämisen. Nykytilan selvittämisen perusteella johtamismalleja ja organisointia tullaan kehittämään. Johtamisjärjestelmän kehittäminen tehdään rinnakkain kaupunkistrategian kanssa ja siihen yhteensovittaen. Strategisia tavoitteita asetettaessa on arvioitava myös realistisesti, ovatko tavoitteet saavutettavissa nykyisin henkilöstö- ja taloudellisin resurssein. Tämänhetkiset taloudelliset näkymät voivat edellyttää myös henkilöstömäärän sopeuttamista. Henkilöstön määrästä, osaamisen kehittämisestä ja muutostarpeista, kuin myös palveluiden ulkoistamisesta, neuvotellaan yhteistoiminnassa myös henkilöstön edustajien kanssa. Mahdolliset sopeuttamistarpeet tuodaan erikseen päätettäväksi. Kun selvitykset ovat valmistuneet, muutokset ja toimenpannaan erillisillä päätöksillä toimivaltuuksien mukaisesti tarvittaessa myös hallintosääntömuutoksin.	Tarkastuslautakunta toteaa, että suosituksen mukaisia toimenpiteitä on ryhdytty toteuttamaan. Tarkastuslautakunta pitää henkilöstöresurssien jatkuvaa seurantaa ja arviointia tarpeellisena.

Talouden tuottavuus- ja tasapaino-ohjelma 2024–2027 Vaikka kaupungin talous oli vuonna 2024 tasapainossa, tarkastuslautakunta haluaa korostaa jatkuvan kulujen hallinnan ja toiminnan pitkäjänteisen kehittämisen merkitystä. Tarkastuslautakunta suosittelee, että kaupunki tehostaa toimintaansa talouden tasapainon saavuttamiseksi.	Tarkastuslautakunnan arvio on oikea. Kaupungin talous tulee heikkenemään merkittävästi vuodesta 2026 alkaen, kun yhteisöverotulot alenevat merkittävästi. Lisäksi mahdollinen valtionosuusuudistus uhkaa heikentää kaupungin valtionosuustuloja merkittävästi. Kaupungin nettomenot asukasta kohden laskettuna ovat suurten kuntien kärkitasoa, joten sopeuttamispotentiaalia on menopuolella olemassa, jos palvelutuotantoa saadaan tehostettua ja palvelutuotanto mitoitettua siten, että lähtökohtaisesti tuotetaan vain lakisääteiset palvelut. Voimassa oleva talouden tuottavuus- ja tasapaino-ohjelma etenee tässä vaiheessa suunnitellusti, mutta on hyvin mahdollista, että talouden sopeuttamiseksi tarvitaan enemmän toimenpiteitä. Tällä hetkellä näyttää siltä, että uusi sopeutusohjelma on tarkoituksenmukaista tehdä keväällä 2026, kun talouden näkymistä saadaan parempi tilannekuva ja kaupunkistrategia sekä sen painopisteet saadaan päivitettyä.	Tarkastuslautakunta toteaa, että suosituksen mukaisia toimenpiteitä on tehty, mutta suositus on edelleen voimassa.
Kokonniemen liikuntakeskus Tarkastuslautakunta suosittelee, että jatkossa rakennusten korvausinvestointeja suunniteltaessa valmistellaan muiden toteuttamisvaihtoehtojen lisäksi aina myös saneerausvaihtoehto kustannuksineen. Tarkastuslautakunta suosittelee, että kaupungin investointien toteutuksen aikana suoritetaan systemaattista tarkastelua määräajoin. Tarkastelun tulee sisältää toteutuneiden kustannusten seurantaa, priorisointia suhteessa vallitsevaan taloustilanteeseen sekä jatkuvaa riskienarviointia. Investoinnin toteutus tulee mukauttaa tarkastelun perusteella.	Investointien suunnittelussa selvitetään aina olemassa olevien tilojen peruskorjausvaihtoehto ja mikäli mahdollista, ko. palvelutoimintaan soveltuvien ulkopuolisten tilojen vuokraus- tai ostomahdollisuus. Kaupunginhallituksen hyväksymä hankesuunnitelma on samalla investointipäätös. Investoinnit kilpailutetaan ja toteutetaan pääsääntöisesti kokonaishintatavoina, koska hankkeen tuleva kokonaiskustannus halutaan tietää etukäteen. Tässä mallissa vaikutusmahdollisuudet urakan aikana jäävät valitettavasti melko vähäisiksi. Isoissa ja pitkäkestoisissa hankkeissa, kuten Gammelbackan uudessa koulussa, toteutus tehdään projektinjohtomallilla, jossa sekä kustannuksiin että laajuuteen voidaan vaikuttaa joustavasti myös toteutuksen aikana.	Tarkastuslautakunta toteaa, että suosituksia on huomioitu toiminnassa. Tarkastuslautakunta seuraa Kokonniemen liikuntakeskuksen kulujen toteutumista.

Paikallisliikenteen joukkoliikenne Tarkastuslautakunta suosittelee, että joukkoliikenteen kuluja ja kannattavuutta seurataan säännöllisesti. Lisäksi suositellaan laadittavaksi toimenpidesuunnitelma joukkoliikenteen markkinointiviestinnän aktivoimiseksi asiakkaiden määrän lisäämiseksi. Tämän voisi toteuttaa tietoisuilla eri medioissa.	Porvoon joukkoliikenneuudistuksen myötä kaupunki on perustanut sisäisen poikkihallinnollisen ohjausryhmän jossa mm. seurataan joukkoliikenteen asiamääriä, kustannuksia ja kannattavuutta. Lisäksi ohjausryhmässä suunnitellaan ja päätetään joukkoliikenteen markkinoinnista ja mainonnasta. Edellä mainittuja asioita seurataan myös toimialan johtoryhmässä. Lisäksi kaupungin joukkoliikenneinsinööri on tiiviisti yhteydessä viikko ja kuukausipalavereiden muodossa lippu- ja maksujärjestelmän toimittajaan sekä liikennöitsijöihin. Kaupunkikehityslautakunnan jäsenille on myös olemassa oma powerBI- raportti, jolta valtuutetut pystyvät seuraamaan joukkoliikenteen kustannuksia.	Tarkastuslautakunta toteaa, että suosituksen mukaisia toimenpiteitä on toteutettu.
--	---	---